

Projektplan för Vattenuttag –

Stöd i handläggning av anmälningar av vattenuttag och tillsyn av vattenuttag

Uppdrag	<p>Länsrådsgrupp 6 har gett i uppdrag åt Miljönätverket att driva Miljösamverkan Sverige och att inom ramen för det arbeta fram olika handläggarstöd.</p> <p>Inför 2020 års verksamhetsplanering lämnade Länsstyrelsen i Västmanland in förslag på projektet ”Stöd i handläggning av anmälningar av vattenuttag och tillsyn av vattenuttag”, i fortsättningen förkortat till ”Vattenuttag”.</p> <p>Styrgruppen för Miljösamverkan Sverige valde att låta projektet ”Vattenuttag” ingå i förslaget till verksamhetsplan för 2020–2022. Förslaget fastställdes av styrgruppen efter det att Miljönätverket och Länsrådsgrupp 6 haft möjlighet att lämna synpunkter.</p>
Bakgrund	<p>Somrarna förväntas bli torrare på grund av klimatförändringarna, vi har redan haft torrår. Det är inte längre självklart att man kan ta vatten från sjöar, vattendrag och grundvatten för till exempel bevattning om flöden eller vattennivåer är för låga. Det finns inte så mycket vägledning i att handlägga dessa ärenden.</p>
Syfte (Varför?)	<p>Rutiner behöver tas fram för arbete med handläggning av anmälningar och stöd vid tillsyn. Just nu är det många handläggare vid länsstyrelserna som sitter och funderar på hur man ska hantera saken.</p>
Mål (Vad?)	<ul style="list-style-type: none">• Stöd finns framme vid projektets slut för handläggning av anmälningar av vattenuttag.• Stöd finns framme vid projektets slut för händelsestyrd och egeninitierad tillsyn av vattenuttag.
Effekt mål (om relevant)	<ul style="list-style-type: none">• Det blir en bättre kvalitet vid länsstyrelsernas handläggning av anmälningar.• Fler länsstyrelser arbetar med egeninitierad tillsyn av vattenuttag.

Målgrupp	Handläggare på länsstyrelserna som jobbar med vattenuttag.
Styrgrupp	Miljösamverkan Sveriges styrgrupp: Magnus Eklund, Länsstyrelsen Örebro, ordförande Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen Västra Götaland Elisabet Ardö, Länsstyrelsen Kronoberg Gustav Enander, Länsstyrelsen Jönköping Marina Wallén Mattsson, Länsstyrelsen Jämtland Adjungerade: Ingela Hiltula, Naturvårdsverket Susanna Hogdin, Havs- och vattenmyndigheten Teresia Persson, Jordbruksverket
Projektledare	Ingela Höök
Projektgrupp	Erika Andersson, Länsstyrelsen Västmanland Stina Ljung, Länsstyrelsen Jönköping Anton Nilsson, Länsstyrelsen Skåne Ivi Pettersson, Länsstyrelsen Kronoberg Malin Örne, Länsstyrelsen Dalarna
Projektfaddrar och verksamhetsledare	Marina Wallén Mattsson, Länsstyrelsen Jämtland Susanna Hogdin, Havs- och vattenmyndigheten
Referensgrupp	Anna Eklund, SMHI Eva Johansson, Jordbruksverket Carola Lindeberg, SGU Lena Thulin Plate, Havs- och vattenmyndigheten Frida Eklund, Länsstyrelsen Gotland Representant från chefsnätverket för vattenverksamhet vid länsstyrelserna Referensgruppen kan komma att utökas.

<p>Behov av IT-stöd (i samverkan med förvaltningsobjektet, till exempel e-tjänst, gemensamma mallar)</p>	<p>Projektet avser att se över och vid behov förbättra e-tjänst för anmälan enligt kap. 11 miljöbalken och nationell beslutsmodell för anmälan enligt kap. 11 miljöbalken med avseende på vattenuttag.</p>
<p>Avgränsningar (Vad ska projektet inte arbeta med)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gränsen mellan anmälan och tillstånd enligt kap. 11 miljöbalken är tydlig så vi kommer inte att reda ut det i projektet. • Vi kommer enbart att kortfattat beröra domstolsprövningar.
<p>Kritiska framgångsfaktorer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Att länsstyrelserna bidrar med information om hur de jobbar med anmälningar och tillsyn av vattenuttag. • Husbehov är en svår fråga som grundar sig i gammal lagstiftning. Vi vet inte hur långt vi kan komma för att reda ut var gränsen går. Det beror mycket på om vi hittar riktlinjer och rättsfall som vi kan använda oss av. Ett rättsfall är vid projektets inledning uppe för prövning vid Miljööverdomstolen (Länsstyrelsen Västmanland, 800 kor).
<p>Utvärdering och förtydligande av när projektet är avslutat</p>	<p>Projektet avslutas när det framtagna materialet är godkänt av styrgruppen, publicerat och lanserat.</p> <p>Utvärdering av projektet och projektgruppens arbete ska ha gjorts enligt ordinarie mall.</p>
<p>Genomförande</p>	<p>Se tids- och aktivitetsplanen.</p>
<p>Tidplan</p>	<p>Från mars 2020 till och med mars 2021.</p> <p>Vad gäller e-tjänst och nationell mall kan vi själva inte bedöma när dessa tekniskt kan ändras, det har FO Vatten och miljömål rådighet över. Vi behöver stämma av med förvaltningsledare Tobias Haag och objektspecialist Anders Eidborn.</p>

Budget	<p>Projektledarens lön, kostnader för projektdeltagarnas resor och övernattningar finansieras genom projektmedel. Detta gäller även insatser som projektgruppen kan behöva stöd av kommunikatör för. Miljösamverkan Sverige har tillgång till egen kommunikatör vid Länsstyrelsen Västra Götaland.</p> <p>Projektgruppmedlemmarnas insats i form av arbetstid står respektive organisation för. Preliminärt uppskattas arbetsinsatsen till ca tre (3) heltidsarbetsveckor per deltagare.</p> <p>Övriga kostnader: Möjligen kostnad för jurist vid någon länsstyrelse, om det skulle behöva läggas ned mer tid än vi bedömer vid projektets start.</p> <p>Tidredovisning för länsstyrelsedeltagare sker med VÄS-kod 5039.</p>
Vem tar hand om resultatet	<p>Miljösamverkan Sverige publicerar projektresultatet på sin webbplats. Vi uppdaterar inte innehållet.</p> <p>E-tjänster och nationella mallar förvaltas av aktuellt Förvaltningsobjekt.</p>
Dokumentation	<p>All dokumentation ska samlas på projektets grupparbetsplats.</p> <p>Alla checkar ut och in dokumenten vid arbete på grupparbetsplatsen.</p> <p>Minnesanteckningar förs vid varje träff/möte.</p> <p>Färdigt material läggs (<i>i regel</i>) ut på den del av Miljösamverkan Sveriges webbplats som är åtkomlig för alla.</p>
Mötesstruktur	<p>Regelbundna projektgruppsträffar och Skype-möten hålls efter behov.</p>
Bilagor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tid- och aktivitetsplan 2. Kommunikationsplan 3. Riskanalys

Tid- och aktivitetsplan

Vad	Kommentar	När	Vem
Planering			
Direktivdialog	Diskussion kring mål och syfte med projektet	Skypemöte 12 mars	Projektledare och faddrar
Projektplan inkl. <ul style="list-style-type: none"> • Tid- och aktivitetsplan • Kommunikationsplan • Riskanalys 	Projektgruppen arbetar tillsammans fram en projektplan.	Startmöte 23–24 mars	Projektgrupp gör Faddrar ger klartecken till fortsatt arbete Styrgrupp beslutar
Dialog med aktuellt förvaltningsobjekt om eventuella befintliga/planerade IT-stöd.	Genomförs av PL och FO i god tid innan första projektgruppsmötet. FO kan ha bra inspel till det kommande projektet.	PL har haft en inledande dialog med berört förvaltningsobjekt. Avstämning görs även i början av projektet och därefter löpande med förvaltningsledare Tobias Haag och objektspecialist Anders Eidborn.	Projektledare Stina
Avstämning med faddrar	Vid lämpliga tidpunkter i projektet, Bland annat kan 11:11 och 11:12 miljöbalken behöva stämmas av särskilt.		Projektledare och faddrar. Även Malin och Ivi vid behov.
Projektgruppsmöten	Regelbundna avstämningar läggs in under hela projektet, ca 1 gg/månad.	20 april kl 13-15: Avstämning av frågor till enkät och förslag till projektplan. Demonstration av e-tjänst och nationell mall. 8 juni kl 10-11,30: Gå igenom inkomna svar från länsstyrelserna	Projektledare kallar och svarar för anteckningar

		<p>24 augusti kl 10-11,30: Uppstart efter sommaren</p> <p>21 september kl 10-11,30: Avstämning</p> <p>19 oktober kl 10-11,30: Avstämning, alternativt lunch-till-lunch träff i Stockholm 19–20 oktober</p> <p>16 november kl 10-11,30: Avstämning</p> <p>14 december kl 10-11,30: Avstämning</p>	
Genomförande			
<p>Sammanställning över hur olika länsstyrelser jobbar med anmälningar (inkl. försiktighetsmått) och tillsyn av vattenuttag. Även fråga om länsstyrelserna saknar något i e-tjänst och nationell mall vad gäller vattenuttag samt erfarenheter av 11:11 och 11:12 miljöbalken.</p>	<p>Gå ut med en förfrågan, antingen via mejl eller enkätverktyg.</p> <p>Mejlgruppen LST-DL-chefer-vattenverksamhet kan användas. Vi önskar ett samlat svar från varje länsstyrelse.</p>	<p>Förbereda frågor under april.</p> <p>Skicka förfrågan under vecka 20.</p> <p>Få in svar inom ca en månad, innan semestrarna.</p>	<p>Erika samordnar.</p> <p>Alla i gruppen behöver ta sig tid.</p> <p>Projektledare hjälper till med enkätverktyget om vi tycker det är bästa val.</p>
<p>Hur skiljer sig vattenuttag åt i landet: norr-söder, kust-inland?</p>	<p>Ingår lämpligen i enkäten till länsstyrelserna.</p> <p>Även ställa frågan referensgruppen.</p>	<p>Se ovan. Vissa frågor tas ut och ställs även till referensgruppen.</p> <p>Skicka förfrågan under vecka 20. Få in svar inom ca en månad, innan semestrarna.</p>	<p>Erika samordnar, se ovan.</p>
<p>Se över e-tjänsten för vår egen förståelse om hur väl den fungerar för anmälan om vattenuttag.</p>	<p>Kontakta FO Vatten och miljömål för få en överblick över innehållet i e-tjänsten.</p>	<p>Innan vi skickar ut enkät till länsstyrelserna.</p> <p>Demonstration av e-tjänsten görs av FO Vatten och miljömål den 20 april.</p>	<p>Projektledare och Stina kontakter FO Vatten och miljömål.</p> <p>Alla i gruppen bildar sig en uppfattning.</p>

Se om det går att förbättra e-tjänsten med tanke på vattenuttag.		Påbörjas efter att vi fått in svar från länsstyrelserna via enkät.	Stina samordnar
Se över den nationella mallen för anmälan om vattenverksamheter med tanke på vattenuttag.	Vi behöver ha en uppfattning om hur mallen ser ut innan vi skickar ut enkäten.	Innan vi skickar ut enkät till länsstyrelserna. Demonstration av mallen görs av FO Vatten och miljömål den 20 april.	Projektledare kontaktar FO Vatten och miljömål för att reda ut förutsättningar och process med att ändra mallen Alla i gruppen bildar sig en uppfattning.
Inventera och arbeta fram förslag på försiktighetsmått vid beslut om vattenuttag och genom detta förbättra den nationella mallen.		Påbörjas efter att vi fått in svar från länsstyrelserna via enkät.	Stina samordnar
Husbehov, vad innefattar det i 11:11 miljöbalken? Generellt undantag i 11:12 miljöbalken (kan dock aldrig hävdas vid torka).	Ställa samman den information som finns. Stämman av med jurist, till exempel vid Lst Kronoberg, Lst Dalarna eller Lst Västmanland.	I huvudsak under hösten 2020. Vi kan ha nytta av svar från länsstyrelserna.	Malin samordnar Ivi stämmer av med jurist
Ta fram ett flödesschema över handläggningen av anmälningar för att åskådliggöra arbetsgången.		I huvudsak under hösten 2020. Vi kan ha nytta av svar från länsstyrelserna.	Erika
Arbeta fram rutiner för handläggning av anmälningar av vattenuttag.	Hur kan/bör Älvan användas för anmälningar om vattenuttag?	I huvudsak under hösten 2020. Vi kan ha nytta av svar från länsstyrelserna.	Erika
Ta fram konkret tillsynsstöd för vattenuttag. (Komplettera befintligt stöd för tillsyn av vattenverksamheter.)	Anton har erfarenhet av egeninitierad tillsyn. Finns material att utgå ifrån vid Lst Skåne.	I huvudsak under hösten 2020. Vi kan ha nytta av svar från länsstyrelserna.	Anton
Utvärdering och uppföljning			
Utvärdering av projektgruppens arbete	Mall finns. En sammanställning av utvärderingen	I början av 2021	Projektledare samordnar

	<p>presenteras för styrgruppen.</p> <p>Planera in utvärderingen redan vid projektets start.</p>		
<p><i>Om relevant:</i></p> <p>Uppföljning av resultat</p>	<p>Ta fram frågeställningar inom projektet</p> <p>Utse ansvarig för kommande uppföljning</p> <p>Vem tar emot resultatet?</p>	I början av 2021	Malin samordnar
Avslut			
<p>Projektet avslutas när det framtagna materialet är klart och lanserat samt utvärdering är gjord.</p>		Mars 2021	Styrgruppen godkänner och avslutar.

Kommunikationsplan

Syfte med kommunikationen	Målgrupp	Kommentar	Kanaler för kommunikationen	Tidplan	Ansvar, kostnader
Projektstart					
Dialog med faddrar kring projektplan och hur förankring av projektet ska ske	Faddrar		Skypemöte	12 mars och 24 april 2020	Projektledare (PL)
Godkännande av projektplan	Styrgrupp		Styrgruppsmöte	8 maj 2020	PL
Förankra projektet när projektplanen är godkänd av styrgruppen	Miljönätverket och/eller Chefer vattenverksamhet	Ta hjälp av kommunikatör. Använd sharepoint-sidorna för miljönätverket.	Nyhetsbrev Samarbetsytor eller Sändlista.	Maj	PL
Bred information om att projektet startat	Miljönätverket och/eller Chefer vattenverksamhet Berörda handläggarnätverk.	Ta hjälp av kommunikatör.	Nyhetsbrev Samarbetsytor. (Önskvärt att skapa samarbetsyta för vattenuttag)	Maj	PL
Tillfrågas och få kännedom om projektplan	Referensgrupp		Mejl	April	Stina
Stämma av med FO Vatten och miljömål, Tobias Haag och Anders Eidborn.	FO Vatten och miljömål	E-tjänst och nationell mall	Skypemöte	Demo vid möte 20 april. 2020.	PL och Stina
Genomförande					
Förankring vid behov, inte minst frågor kring 11:11 och 11:12 MB	Projektets faddrar		Skype/mejl	Löpande under projektet	PL och Malin/Ivi
Enkät till länsstyrelserna	Handläggare och chefer vid länsstyrelser	Få information om hur olika länsstyrelser jobbar med vattenuttag	Mejl eller enkätverktyg	Vecka 20 med svar inom ca 1 månad.	PL och Erika
Ett urval av de frågor vi ställer till länsstyrelserna.	Referensgrupp		Mejl eller enkätverktyg	Vecka 20 med svar inom ca 1 månad.	PL och Erika

Syfte med kommunikationen	Målgrupp	Kommentar	Kanaler för kommunikationen	Tidplan	Ansvar, kostnader
Löpande kontakt med FO Vatten och miljömål, Tobias Haag	FO Vatten och miljömål		Skype/mejl	Under projektets gång	PL och Stina
Avstämning av frågor kring 11:11 och 11:12 miljöbalken	Jurist/jurister vid några länsstyrelser		Skype/mejl	September 2020	Malin och Ivi
Synpunkter inför avslut av projektet	Referensgrupp	Görs om vi ser behov av det	Mejl	December 2020	PL
Info och avstämning vid handläggartäff för länsstyrelserna	Handläggare vid länsstyrelser		Möte	Hösten 2020 eller våren 2021	Stina
Avslut					
Förankring av resultat inför avslut av projektet. Hur ska förankringsprocessen fortsätta? Miljönätverk eller strategisk chefsgrupp?	Projektets faddrar		Skype/mejl	Januari 2021	PL
Utskick för synpunkter vid avslutning av projektet	Miljönätverket (främst chefsgrupp vattenverksamhet), berört handläggarnätverk samt styrgruppens adjungerade.	Yttrandetiden ska vara minst två veckor.	Mejl	I början av februari 2021	PL
Godkännande av styrgrupp	Styrgruppen	Styrgruppen ska ha tillgång till det färdiga projektresultatet i god tid (minst en vecka) inför att projektet avslutas och godkänns av styrgruppen.	Möte	Möte i mars 2021	PL
Sprida och marknadsföra projektresultat då det	Projektets målgrupp		Till exempel:	April 2021	PL har huvudansvar

Syfte med kommunikationen	Målgrupp	Kommentar	Kanaler för kommunikationen	Tidplan	Ansvar, kostnader
är godkänt av styrgruppen			MSS nyhetsbrev Webbinarie Hemsidan Nationell nyhet på lst21- intranät Samarbets- ytor Sändlistor Facebook		

Riskanalys

Risk/händelse	Konsekvens för projektet	Åtgärd	Betydelse (B) Skala 1–5	Sannolikhet (S) Skala 1–5	Riskvärde BxS=
Deltagare slutar, blir sjukskriven eller föräldraledig.	Corona gör att risken för frånvaro ökar för alla i projektgruppen.	Svårt att förhindra. Inga planerade åtgärder förutom att vi får flytta fram vissa aktiviteter i projektet.	4	5	20
Projektledare slutar.	Projektet bromsas upp och startar delvis om.	Ny projektledare får ta över uppgiften.	2	2	4
Hög arbetsbelastning inom ordinarie arbete.	Corona kan göra att deltagarna behöver prioritera ärendehandläggning.	Svårt att förhindra. Inga planerade åtgärder förutom att vi får flytta fram vissa aktiviteter i projektet.	3	4	12
Deltagare får ändrade arbetsuppgifter på grund av Corona. Till exempel stabsarbete.	Corona kan göra att deltagarna måste prioritera till exempel stabsarbete framför andra arbetsuppgifter.	Svårt att förhindra. Inga planerade åtgärder förutom att vi får flytta fram vissa aktiviteter i projektet.	3	3	9
Gällande lagstiftning försvårar, bl. a. hanteringen av 11:11 och 11:12 miljöbalken. Detta gäller även för grundvatten.	Att vi inte kommer lika långt i projektet som vi hoppas.	Vi kan inte påverka gällande lagstiftning under projektet, men ge signal om att lagstiftningen inte fungerar fullt ut.	4	4	16
Vi får inte in tillräckligt med information från länsstyrelserna i enkäten.	Vi får väldigt svårt att komma vidare om inte länsstyrelserna bidrar.	Vi kan trycka på för att få in så många svar som möjligt.	5	1	5

Skala:

1

3

5

Låg risk

Hög risk